

Lubelskie Samorządowe Centrum
Doskonalenia Nauczycieli Oddział w Zamościu

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY W INTERNECIE

Agata Waszek

- Przemoc w cyberprzestrzeni.
- Nowe szanse i nowe zagrożenia społeczne dzieci i młodzieży w sieci.
- Rola rodziców i nauczycieli w sytuacji zagrożenia cyberprzemocą.
- Materiały polecane → dla R, N, W, U

Cyberprzemoc

Fonoholizm

**Nadużywanie Internetu/
uzależnienie od Internetu**

**Bezpieczeństwo w Internecie/
w serwisach społecznościowych**

Bullying

Flaming

Stalking

Seksting

FOMO

DYREKTOR

The diagram features a central dark blue circle labeled 'UCZEŃ' (Student) in yellow. Surrounding it are seven other circles of varying shades of blue and grey, each representing a different stakeholder role. The roles are: 'INFORMATYK/administrator sieci' (IT/network administrator) in white text on a dark blue circle; 'NAUCZYCIEL' (Teacher) in white text on a dark blue circle; 'WYCHOWAWCA' (Counselor) in yellow text on a light grey circle; 'PEDAGOG/PSYCHOLOG' (Pedagogue/Psychologist) in white text on a dark blue circle; 'INSTYTUCJE' (Institutions) in white text on a light grey circle; 'RODZIC' (Parent) in yellow text on a medium blue circle; and 'INFORMATYK/administrator sieci' (IT/network administrator) in white text on a dark blue circle. The circles are interconnected by thin blue lines, and a thick grey curved line runs along the bottom of the diagram.

NAUCZYCIEL

**INFORMATYK/
administrator
sieci**

UCZEŃ

WYCHOWAWCA

RODZIC

**PEDAGOG
/PSYCHOLOG**

INSTYTUCJE

Definicja

Cyberprzemoc definiuje się jako **przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych** (np. przy użyciu telefonów komórkowych i Internetu).

Formy cyberprzemocy

1. Nękanie.
2. Strasznie, groźby przy użyciu komunikatorów.
3. Szantażowanie.
4. Rejestrowanie niechcianych filmów i zdjęć.
5. Publikowanie w Internecie lub rozsyłanie przy użyciu telefonu ośmieszających i kompromitujących informacji lub zdjęć.
6. Podszywanie się w sieci pod rówieśników.

Bullying

(z ang.: znęcanie się, maltretowanie)

Akt **agresywnego, zamierzonego** zachowania, które jest podejmowane w sposób **powtarzalny**, **przez dłuższy czas**, przez jednostkę lub grupę osób wobec ofiary, która nie jest w stanie się skutecznie bronić (Olweus, 1993)

- o nacisk na **intencjonalność** zachowania, którego **celem jest spowodowanie u ofiary fizycznego lub psychicznego uszczerbku**.
- o różnica między często spotykanymi wśród dzieci i młodzieży konfliktami, nieporozumieniami a bullyingiem polega również na **powtarzalności (długotrwałości) i nierównowagą sił między ofiarą i sprawcą**, który posiada przewagę np. pod względem siły fizycznej, wieku itp (Cullingford and Morrison, 1995)

Flaming

- **flame wars** (ang. „wojna płomieni”), to kłótnia internetowa o wyjątkowym nasileniu napastliwości, odbiegającym od poziomu zwykłej polemiki
- Podstawowym celem flamingu jest **udział w konflikcie**
- Flamera interesuje spór, do niego dąży i chce go za wszelką cenę wygrać.
- Ważne jest zaangażowanie oponentów. Bez kontrpartnera nie dojdzie do wojny na słowa.

Stalking

- W Polsce termin ten określany jest mianem **„nękania na tle emocjonalnym”**
- postępowanie sprawcy skierowane bezpośrednio do osoby prześladowanej, obejmujące **powtarzające się fizyczne lub wirtualne zbliżanie się do danej osoby, komunikowanie się wbrew jej woli lub werbalne i pisemne groźby**, które u każdej rozsądnie myślącej osoby mogą wywołać strach
- zamierzone nękanie przez rozmowy telefoniczne, SMS-y, e-maile czy listy, któremu towarzyszą groźby i agresywne zachowania, śledzenie, obserwowanie, podglądanie, wywołujące u ofiary negatywne emocje, od strachu po skrępowanie.

Stalking

Informacje, jakie można uzyskać na temat drugiej osoby tylko przy pomocy internetu

- Nawet z pozoru nieistotna informacja może prowadzić do innej, tworząc sieć połączeń i kształtując profil osoby, z którą stalker próbuje nawiązać kontakt.

- Nie trzeba umieszczać wszystkich danych o sobie w jednym miejscu, by nie stać się ofiarą inwigilacji.

- **Największą „kopalnią” wiedzy są portale społecznościowe!**

Seksting

- Używanie materiałów o treści seksualnej, uzyskanych przez internet lub jako dane komputerowe, w celu osiągnięcia podniecenia seksualnego.
- Jest to aktywność mogąca szczególnie silnie wpływać na kształtowanie się tożsamości, miłość.
- Zgodnie z wynikami badań psychologów społecznych, w sieci niezmiernie łatwo kreować swój obraz ze względu na to, że kontrola nad formą i czasem ujawniania różnych informacji o sobie jest znacznie większa niż w realnym życiu - **rodzi to ryzyko, zafałszowania lub udawania kogoś, kim się nie jest!**

Seksting (cyberseks)

– wyniki badań dzieci i młodzieży

54% korzysta z urządzeń wyposażonych w kamerę video oraz z rozmów video poprzez Internet.

43% nie wie, że istnieje możliwość nagrywania i rozpowszechniania wideorozmów poza kontrolą uczestników

16% korzystających z rozmów video zetknęło się z treściami seksualnymi lub pornograficznymi na wideoczacie

8% korzystających z rozmów video było świadkami wideo transmisji internetowej osoby niepełnoletniej prezentującej treści seksualne

8% zna osobę, która rozbiera się lub prezentuje zachowania seksualne na wideoczacie.

Seksting

– wyniki badań dzieci i młodzieży

Wyniki wśród badanych korzystających z rozmów

51% spotkało się na żywo z osobą poznaną podczas wideorozmowy (wśród 13-latków to aż 68%).

16% przeprowadza wideorozmowy z osobami, które poznali wyłącznie poprzez Internet

4% przeprowadza wideorozmowy z osobami całkowicie nieznanymi.

2% przyznało się do rozbierania się lub prezentowania zachowań seksualnych podczas wideorozmowy (w przypadku 16-latków: aż 5%)

2% przyznało się do otrzymania wynagrodzenia za uczestnictwo w transmisji (wśród 16-latków: 4,5%).

CZY GROZI NAM ERA SMARTFONOHOLIKÓW?

SYMPTOMY FONOHOLIZMU

1
#Ciepło wieszasz na telefonie kieszonkowym, który sprowadził Cię tutaj do szkoły i do domu.
#Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.

2
#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, jak rozmawiać telefonem?

3
#Wiesz, gdzie są wszystkie telefoniki, które masz w domu, w pracy, w szkole, w sklepie, w samochodzie?
#Wiesz, gdzie są wszystkie telefoniki, które masz w domu, w pracy, w szkole, w sklepie, w samochodzie?

4
#Wiesz, jak często masz w kieszeni telefon? Jak często masz w kieszeni telefon? Jak często masz w kieszeni telefon?

5
#Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego. Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego.

6
#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

8
#Ciepło wieszasz na telefonie kieszonkowym, który sprowadził Cię tutaj do szkoły i do domu.
#Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.

9
#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

10
#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

11

#Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego. Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego.

7

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

13

#Ciepło wieszasz na telefonie kieszonkowym, który sprowadził Cię tutaj do szkoły i do domu.
#Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.

14

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

15

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

16

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

12

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

19

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

20

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

21

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

22

#Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego. Jestem pewny, jeśli nie mam telefonu, to nie mogę zrobić niczego.

23

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

24

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

18

#Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem? Wiesz, czy wiesz, jak rozmawiać telefonem?

SPOSOBY CODZIENNYCH ROZWIĄZAŃ

1
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

2
Rozważ możliwość zmiany otoczenia, najlepiej w miasteczku lub wsi.

3
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

4
Sprawdź, czy waga i ciśnienie krwi dziecka nie są zbyt niskie. Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów niedokrwistości.

5
Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów choroby. Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów choroby.

6
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

7
Długość choroby może być związana z infekcją bakteryjną.

8
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

9

Wykonaj badania krwi i moczu, aby sprawdzić, czy nie ma objawów choroby. Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów choroby.

10

Skontroluj, czy dziecko nie ma objawów choroby. Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów choroby.

11

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

12

Skontroluj, czy dziecko nie ma objawów choroby. Sprawdź, czy dziecko nie ma objawów choroby.

13
Długość choroby może być związana z infekcją bakteryjną.

14

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

15

Pamiętaj, że w czasie choroby należy unikać kontaktu z innymi osobami.

16

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

17

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

18

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

19

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

20

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

21

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

22

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

23

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

24

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.

Wpływ mediów społecznościowych na starsze dzieci i młodzież- **negatywy**

1. FOMO

LĘK przed „wypadnięciem z obiegu”, czyli **fear of missing out** – FOMO.

- To poczucie, że coś bardzo ważnego nas ominie, jeśli na chwilę „odłączymy się od sieci”.
- To przekonanie, że tam, gdzie nas nie ma, dzieje się coś szczególnie interesującego, z czego jesteśmy wykluczeni.

W mediach społecznościowych łatwiej można się **stać osobą, którą chcemy być**, a relacje z życia innych, śledzone na wielu profilach, wyzwalaają pragnienie....

BYCIA LEPSZYM I PODZIWIANYM. APROBATA SPOŁECZNA

JAK ROZPOZNAĆ?

- przygnębienie i poczucie własnej nieatrakcyjności towarzyskiej,
- poczucie, że wszyscy wokół spędzają razem czas i świetnie się bawią bez nas → **oglądanie wyidealizowanych relacji z różnego rodzaju spotkań i podróży prowadzi do poczucia, że z nami jest coś nie tak,...**
- przymus noszenia ze sobą telefonu/smartfona wszędzie, nawet do toalety, ponieważ właśnie wtedy ktoś może chcieć się z nami skontaktować,
- odruchowe odświeżanie stron, ciągłe sprawdzanie powiadomień, poczty, reagowanie na każde powiadomienie,
- problemy z koncentracją i ciągłe przerywanie czynności, którymi się właśnie zajmujemy, żeby sprawdzić, co dzieje się online.
- chęć publikowania informacji o wszystkim, co robimy, sprawdzanie, z jakim odzewem się to spotyka....

Wpływ mediów społecznościowych na starsze dzieci i młodzież- **negatywy**

2. NIEREALISTYCZNE OCZEKIWANIA

- bezkrytyczne przyswajanie oferowanej przez media społecznościowe „normy” może prowadzić do narastania u nastolatków poczucia nieadekwatności i nieprzystawania do społecznych oczekiwań.....
- zaburzają młodym ludziom samoocenę: zaniżają poczucie własnej wartości oraz skłaniają do dążenia do perfekcjonizmu. ....kult szczupłego ciała - masz być idealnie piękna!

**Może to spowodować pojawienie się lęku, obniżonego nastroju,
a nawet depresji**

3. WSZECHOBECNA REKLAMA

Wiele profili, które śledzą, **nastawionych jest na promowanie konkretnych produktów w sposób bardziej subtelny niż tradycyjna reklama**, media społecznościowe są królestwem **marketingu szeptanego**, czyli przekazu wyglądającego na spontaniczny.

Porozmawiaj....

Konsekwencje

- irytacja,
- Lęk,
- Zawstydzienie,
- Upokorzenie,
- próby samobójcze,
- świadomość że ktoś dysponuje ośmieszającym filmem lub zdjęciem bywa bardzo trudna do zniesienia i krzywdząca,
- rozsyłanie i publikowanie kompromitujących materiałów w sieci - strach i wstyd.

JAK PRZECIWDZIAŁAĆ?

- Szukać pomocy osoby zaufanej
- Blokować w komunikatorach kontakt z niepożądanymi osobami
- Nie odpowiadać na zaczepki
- Wymagać natychmiastowego skasowanie kompromitujących filmów lub zdjęć
- Prosić administratora sieci o usunięcie niechcianych materiałów z sieci
- Zachowywać dowody przemocy
- Dbać o prywatność swoich danych osobowych
- Zapewnić swoim profilom w sieci status prywatny
- Chronić swoje hasła i loginy, tworzyć mocne hasła
- Nie zamieszczać w sieci swoich zdjęć i filmów
- Nie wymieniać się telefonami komórkowymi
- Chronić swoje dane osobowe

WYCHOWANIE - działanie

JESTEM FAIR - netykieta

- traktuję innych z szacunkiem, nie wyzywam, nie obrażam, nie straszę,
- nie zamieszczam w Internecie materiałów, które mogą krzywdzić,
- pytam o zgodę, jeśli chcę komuś zrobić zdjęcie lub nakręcić film z jego udziałem,
- nie rozsyłam za pomocą telefonów zdjęć, filmów ani tekstów, które mogą kogoś zranić.

Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów - NETYKIETA

TAK/ Dbaj o:

Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Dbaj o staranny język – stosuj zasady ortograficzne, gramatyczne i stylistyczne
- Pisz na temat, rzeczowo i konkretnie
- Nadawaj wiadomościom tytuł – łatwiej będzie je odnaleźć

Szanuj innych

- Staraj się wyrażać swoje opinie kulturalnie
- Cytując czyjeś słowa, pamiętaj o podaniu autora
- Pytaj o zgodę na umieszczenie na własnym profilu/blogu/stronie bezpośrednich linków lub zdjęć

Bądź profesjonalny

- Szanuj swoją prywatność i prywatność innych – pomyśl sam i zapytaj o zgodę, jeśli chcesz upublicznić jakąś informację
- Dbaj o porządek na swoim profilu, blogu – usuwaj np. nieaktualne linki, dostosuj kolory, tekst tak, aby był łatwy w odbiorze
- Sprawdzaj źródła informacji
- Usuwaj z sieci blogi/strony/konta, których nie używasz

Bądź uprzejmy

- Zachowuj się w sieci tak samo, jak w osobistym kontakcie
- Pamiętaj o przedstawieniu się i o formach grzecznościowych
- Uważaj na żarty – nie każdy ma podobne poczucie humoru
- Bądź pomocny

NIE/ Unikaj:

Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Nie przesadzaj z emotikonami – używaj ich tylko w nieformalnych kontaktach

Szanuj innych

- Nie obrażaj!
- Nie używaj wulgaryzmów!
- Nie trolluj!*
- Nie spamuj!**
- Nie kradnij czyjejs własności intelektualnej
- Nie lajkuj stron/zdjęć/postów, które krzywdzą innych

Bądź profesjonalny

- Nie plotkuj
- Nie zaśmiecaj konta, bloga, maila drugiej osoby spamem
- Nie flooduj***
- Nie rozpowszechniaj nieprawdziwych informacji
- Nie pozostawiaj bezpańskich blogów, stron i kont – nie zaśmiecaj sieci

Bądź uprzejmy

- Unikaj ironii
- Nie używaj wielkich liter w dyskusji – jest to traktowane jako krzyk
- Nie krytykuj i nie wyśmiewaj osób, które słabiej radzą sobie w sieci

wychowanie
świadomość
konsekwencja

Zasady bezpieczeństwa

- Niech komputer stoi we wspólnym miejscu
- Interesuj się tym, co robi Twoje dziecko w sieci
- Rozmawiaj z nim o tym
- Nie bój się przyznać do niewiedzy
- Naucz dziecko, że osoba poznana w sieci nie musi być tym, za kogo się podaje
- Naucz dziecko, by nie podawało swoich danych osobowych oraz by nie opowiadało o rodzinie
- Ustal, że nie wolno umawiać się z osobami poznanymi w sieci bez Twojej wiedzy
- Nie krytykuj, nie obwiniaj, jeśli coś się stanie
- W razie potrzeby szukaj pomocy i rady specjalistów
- Rozmawiaj z dzieckiem, rozmawiaj i jeszcze raz rozmawiaj

Gdzie

- poszerzać wiedzę
- szukać pomocy?

BROSZURY

Rodzina, Szkoła, Policja

**BEZPIECZNE MEDIA - PORADNIK DLA
RODZICÓW**

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży **116
111**

Pomoc telefoniczna dla rodziców **800 100
100**

Dyżur.net

<https://116111.pl/>

Materiały

Adres <http://primergy.lscdn.pl/MOODLE28/>

login: lscdn

hasło: Lscdn2017

Oferta 2017/2018

Kurs: Bezpieczeństwo w Internecie. Potencjał edukacyjny mediów społecznościowych

helpline.org.pl

Fundacja Orange

0 800 100 100
helpline.org.pl

Zamieniamy pytania na odpowiedzi!

Zostaw nam pytanie, zapytaj o swoje bezpieczeństwo w Internecie
www.helpline.org.pl - pomagamy dzieciom i młodzieży

pomoc wNet!

The advertisement features a blue background with a large, faint question mark. At the top left is the Fundacja Orange logo. In the center, there is a white box containing a hand icon and the phone number 0 800 100 100 and the website helpline.org.pl. To the right is an orange square with a white question mark and a small 'H' below it. The main text is in white and orange. At the bottom, there are icons of a computer monitor and a keyboard, with the text 'pomoc wNet!' in blue and orange.

Szkolne standardy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży online